

Feskfiskaútflutningur til Bretlands:

Kann bert lóna seg at flúgva dýr fiskaslög

— sigur Birgir Danielsen, fiskasølustjóri

Í samband við frásögn í seinasta Sosiali um fiskamarknaðin í Billingsgate í London, har eisini feroyskur fiskur verður seldur, hava vit vent okkum til stjórnan á Føroya Fiskasølu, Birgir Danielsen og spurt hann, um vit í framtíðini eiga at satsa uppá bretska marknaðin við feskum fiski.

Birgir Danielsen sigur til hetta, at skulu vit gera álvara burtur úr tilikum ætlanum, so mugu vit hava eitt betri rutusamband við Bretland. Tað er eisini ein spurningur, hvat

flakavirkini siga til, at fiskurin feruttan um tey feskur inn á bretska marknaðin.

Loftvegis

Fiskasølustjórinn sigur viðari, at teir í januar í fjør gjørdu eina roynd at senda feskkan fisk við flogfari til Bretlands. Royndin vísti, at fraktin úr Føroyum til Aberdeen og haðani til Billingsgate í London liggur um góðar 8. kr. kilo.

Er so talan um heldur blíg fiskaslög sum t. d.

tosk og hýsu, so eru tær 8 kr. í frakt so nógv av sjálvum söluprísinum, at ein tilíkur flutningur ikki kann lóna seg.

Birgir Danielsen visir eisini á, at flogvøllurin í Vágum er ov litil til at taka stórra flogfö, sum skuldu flogið fiskin til Bretlands. Harafturat kemur óvissan um veðrið.

Uppá fyrispurning um tað kortini ikki kann loysa seg at satsa uppá feskka marknaðin á meginlandinum við at senda dýrari fiskavörur við flogfari, sigur Birgir Danielsen, at

Frá fiskamarknaðinum í Billingsgate í London

er talan um dýran fisk sum t. d. laks, hummara, krækling, jákupskel og kanska eisini kalva, so kann tilík sèla helst lóna seg.

Flúgva vit t. d. fisk til Paris, og útsöluprísurin á honum har er einar 200 til 300 kr., so hevur tað einki at siga, um fraktin er tær 10 ella 20 kr. fyri kilo.

Sjóvegis

— Men hvussu við at flyta feskkan fisk sjóvegis til bretska marknaðin,

spurdu vit Birgir Danielsen!

— Okkara skip sigla bert eina ferð um vikuna og tað ger, at fiskurin er vordin ov gamal, tá hann kemur á marknaðin á meginlandinum. Sammeta vit við viðurskiftini í Danmark t. d., so kunnu flutningsbilar har fara víðari við feskum fiski, nær tað skal vera. Bilurin er so státt klárur at taka imoti fiskinum, tá hann kemur uppá land — meðan hjá okkum má fiskurin bíða eftir, at báturin er klárur.

Birgir Danielsen heldru

tó fyri, at hvat viðvikur kongafiski, so hava vit her møguleikar at flyta hann feskkan á m. a. týska marknaðin, hóast hann er upp til 14 dagar gamal. Hetta kemst av, at týskarar sjálvir eru vanir at flyta hann heim úr Grønlandi, Íslandi og Føroyum og er hann millum 10 og 14 dagar gamal, tá hann kemur á feskfiskamarknaðin í Týsklandi. — Her hava vit í hvussu er møguleikan at koma inn á feskfiska marknaðin á meginlandinum endar Birgir Danielsen.

Hava snarað lykilin...

Framhald av síðu 1

Ringt at fáa veitan aðrastaðni

Torkild Lindberg sigur í hesum sambandi, at teir hava havt ymsar trupulleikar, men teir hava alla tíðina mett, at teir fóru at vinna á hesum trupulleikum. Tað er eisini so við hesi vinnugrein, at tey fáu virkni sum eru aðrastaðni í heiminum av hesum slag, vilja ikki loyva fremmandum inn á virkni. Tí skal ein byrja heilt av nýggjum.

— Tað hevur verið nevnt, at tit hava ikki keypt tær røttu maskinurnar til framleiðsluna. Er tað so?

— Hatta er als ikki rætt.

Vit hava ikki keypt skeivar maskinur. Men onkrar av maskinunum hava ikki harmoniserað so væl saman. Hetta hava vit bót um við at skifta okkurt út og seta nýggj lið inn istaðin.

— Hava tit ikki havt trupulleikar at sleppa av við lidnu vöruna?

— Vit hava ikki í byrjanini gjørt so nógv við sölurbeiði, men stóðan í dag er tann, at tað er stórus eftirspurningur eftir hesi vöruni. Vit hava selt eini 4 tons higartil og høvdu billeggingar heilt fram til seinnapartin av 1981. Um góðskuna er at siga, at hon er í lagi. Vit hava fingið at vita frá onkrum

virki, at kvaliteturin ikki kann vera betri.

Tarin má skiftast út

— Men hevur úrtøkan úr taranum ikki verið ov litil?

Fyri tað fyrsta er tað at siga, at tað hevur verið ein ógiltur prívøkstur, siðani vit fóru í gongd, m. a. er fraktin vaksin nógv og prisurin á kemikalium eisini. Har er so prisurin fyri sjálva framleiddu vöruna ikki fylgdur við.

Um taran í Føroyum er at siga, at hann er ov vónaligur, men tað kemst av tí, at hann er ongantíð skorin fyrr. Eftir nokrum árum hava vit fingið skift hann úr, og so er hann vælegnaður til framleiðsluna.

Torkild Lindberg skoytir uppi, at teir hava møtt trupulleikum frá byrjan. Tað hevur verið roynt frá nógvum sterktum síðum at koma hetta projektið. Og tað hevur so eydnast nú.

— Sjálur haldi eg tað er ógvuliga spell, tí her høvdu vit í veruleikanum longu arbeið upp ein «know how», sum fór at fáa týðning uppá longri sikt. Men her hava menn so ikki viljað viðgíngið, at hetta hevur verið nakað vert.

Torkild visir kortini á, at teir hava verið stuðlaðir væl frá ymsum síðum. Eitt nú hava Føroya

Banki og Menningargrunnurin stuðlað so langt tað hevur verið gjørligt.

13 mill. kr.

Í dag stendur virkið í 13 mill. kr. Egnisútviklingsgrunnurin hevur latið 5 mill. kr., ídnaðargrunnurin 3,6 mill. og Menningargrunnurin 2,8 mill. kr. Eginpeningurin er uppá 1,5 mill. kr. Harav hevur landsstýrið gildið 300.000 kr. Restina hava 7 partaeigarar gildið.

Teirra millum er Torkild Lindberg sjálur. Hann sigur soleiðis um hetta: — Fyri meg og aðrar merkir hetta ruín. Vit hava eitt ógvuliga stórt økonomiskt tap av, at virkið nú er stongt. Vit hava eisini lagt eitt ógvuliga stórt arbeiði í at fáa virkið at ganga, og nú hevur hetta so verið til fánýtis.

— Trýrt tú framvegis uppá tarainna í Føroyum?

— Tað geri eg so avgjørt. Tað er gott fyri eitt land sum Føroyar, at onkur nýggjur ídnaður sær dagsins ljós — har vit ikki bert keypa eitt ella annað hálvliðugt úr Danmark og so blanda tað saman í Føroyum og so kalla tað fyri feroyska framleiðslu. Her kundi harafturimóti verið talan um ein veruligan alternativan ídna, har vit koma út um landoddarnar og selja vöruna í úrheiminum. Tað eru jú avmarkaðir møguleikar á heima-marknaðinum í Føroyum.

— Men Torkild Lindberg, er tað ikki eitt mark fyri, hvussu leingi eitt virkið kann koyra við undirskoti:

— Eg haldi tað er neyðugt í eina uppbyggingartíð, uttan mun hvat ein fer í gongd við, at fáa stuðul. Aðrastaðni eru tað oftani multinationalar og sera peningasterkar fyrirkur, sum halda einum nýggjum virki gangandi í kanska eini 10 ár, áðrenn tað fer at geva yvirskot.

Má hava rætta eftirnavnið

— Nú nevnið tú, at tit hava møtt móttæðu frá byrjan av. Høvur eisini verið politikkur uppi?

— Ja, tað haldi eg so avgjørt. Høvur ein ikki tað rætta eftirnavnið, so er sera trupult at fáa eitt tilíkt virki upp at koyra í Føroyum. Vit hava høyrð um, at hetta nýggja landsstýrið hevur givið veðhald fyri fyri hesum og hasum og nú í seinastuni til ein svartkjafta, trolara, sum eingin við vissu veit, um hann fer at bera seg. Landsstýrið sigur seg vilja stuðla ídnaðin í Føroyum, og tað er mikið møgult, at teir vilja tað í vissum førum, men tá skal ein so helst hoyra til onkra ávása familju.

— Politikkarnir hava ikki viljað hjálpt okkum, tí tað hevur verið ein ávisur mótvilji móti okkum frá byrjan av — og tí eru teir

helst bangnir fyri, at kjak skal fara at taka seg upp aftur um virkið nu, og at teir fara at missa atkvøður av teirri orsök.

— Eg kann ikki lata vera við at skoyta upp í her, at er talan um skip og fiskivinnuna, so er einki til hindurs fyri at stuðla uttan mun til, um tað fer at bera seg ella ikki.

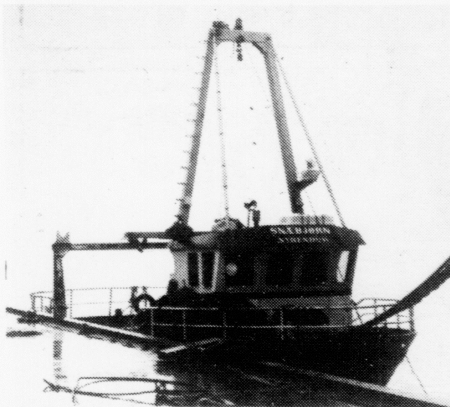
Bert teir peninga-sterku megna

— Hverji ráð hevur tú at geva øðrum føroyingum, sum ætla at fara í gongd við nýggjan og alternativan ídnað í Føroyum?

— Ein skal vera ógvuliga peningasterkur fyri at byrja uppá nakað sum helst. Royndin við taravirkinum fer at vera ein lærustrika fyri aðrar, sum vilja byrja uppá nakað nýtt. Teir mugu vera ógvuliga varnir, tí ein kann ikki rokna við at fáa tann neyðuga stuðulin tá ástendur.

Hvat viðvikur Egnisútviklingsgrunninum, so eri eg vónsvikin av honum. Teir hyggja einans eftir teimum beinbørðu økonomisku úrslitunum, og fyliggja tey ikki beinanvegin, so snara teir lykinum um.

— At enda vil at mæla øllum til at lesa greinina hjá Jens Paula Heinesen í Oyggjatiðindi herfyri. Eg eri 100% samdur við honum, sigur Torkild Lindberg at enda.

Tarabáturin Snæbjørn. Kemur hann at liggja fyri teym í framtíðini? Tað er okkurt, sum bendir á tað!